

Piotr Sroczyński

"Katecheza u źródeł Ewangelii", Jan Kochel, Poznań 2006 : [recenzja]

Wrocławski Przegląd Teologiczny 16/2, 276-277

2008

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

że przyjsie Chrystusa w tym wierszu nie ma charakteru paruzji, lecz podkreśla aspekt eucharystyczny. Wartościowe są także końcowe wnioski teologiczno-parenetyczne. Poprzez egzystencjalne odniesienia zyskują także wymiar praktyczny. Artykuł stanowi cenny przyczynek do badań nad Apokalipsą.

Przedmiotem zainteresowania ks. Stefana Szymika są postacie Saula i Dawida na pustyni Engaddi (1 Sm 24,1-23). Analiza perykopy stanowi istotny wkład w rozumienie idei domu królewskiego w Izraelu. Po omówieniu kwestii literackich związanych z tekstem autor dokonuje gruntownej analizy egzegetycznej fragmentu. Analiza ta prowadzi do wniosków natury teologicznej: autor 1 Sm idealizuje bohaterów (zwłaszcza Dawida), uzasadnia teologicznie zmianę na tronie Izraela oraz wnosi pewien wkład w rozumienie starotestamentowej idei pomazańca Bożego. Artykuł może stanowić przyczynek do pogłębienia teologicznego odczytania historii Izraela.

Według ks. Janusza Lemańskiego opowiadanie o Arce Przymierza (1 Sm 4,1-7,1; 2 Sm 6) stanowi klucz do interpretacji obydwu Ksiąg Samuela. Autor zajmuje się kolejno kwestiami teologicznymi, omówieniem *status quaestionis* oraz kontekstem teologicznym opowiadania o arce; daje mu to podstawę do wysunięcia końcowych wniosków. Zasadzają się one na interpretacji dojścia Dawida do władzy. Autor 1-2 Sm widzi w królu izraelskim tego, który zagwarantował spełnienie się obietnicy otrzymania i posiadania ziemi przez naród wybrany. Obecne w opowiadaniu o arce motywy Exodusu i świętej góry stanowią klucz interpretacyjny do całości teologii 1-2 Sm. Autora wyprowadza oryginalne wnioski.

Ks. Mariusz Rosik przedstawił tekst o różnych sposobach wyrażania tej samej idei: idei otwarcia niebios dla grzeszników, co stało się możliwe dzięki śmierci, Zmartwychwstaniu i Wniebowstąpieniu Chrystusa. Autorzy nowotestamentowi na różny sposób oddawali tę samą ideę.

Zbiór artykułów uzupełniają recenzje i sprawozdania. Jest ich pięć. Całość pisma utrzymana jest na równomiernym, wysokim poziomie naukowości. Redaktorzy dbają o rzeczowy i zrozumiały styl poszczególnych publikacji. Dlatego bardzo cieszy fakt, że czasopismo na stałe wpisało się już w dorobek polskiej bibliistyki.

Ks. Mariusz Rosik

JAN KOCHÉL, *Katecheza u źródeł Ewangelii*, Księgarnia św. Wojciecha, Poznań 2006, ss. 124.

Tradycja chrześcijańska przekazuje cztery Ewangelie. Dlaczego cztery? Po co ta liczba tekstów? Czyż nie mówią one o tym samym? Oczywiście są one w jednakowej mierze Ewangelią. Ale właśnie fakt, że jest ich więcej niż jedna, stanowi dowód, iż mogą istnieć różne sposoby podejścia do Misterium Chrystusa. Ponieważ nie jest to tylko opis wydarzeń, ale interpretacja głębokiego sensu Objawienia, otwarta pozostaje kwestia różnych ujęć. Jedno z najpiękniejszych doświadczeń wynikających z czytania Ewangelii polega właśnie na uświadomieniu sobie oryginalności każdego Ewangelisty, szczególnego sposobu ukazania osoby i dzieła Chrystusa, bez negowania przy tym wspólnej tradycji. To tak jak słuchanie czterech różnych aranżacji tego samego tematu muzycznego.

Czytając Ewangelię św. Mateusza, rozpoznaje się jego trzeźwy i uroczysty styl, zainteresowanie naukami Jezusa, nacisk na więź między Chrystusem a dawnym prawem Izraela oraz na rzeczywistość Kościoła zbudowanego na Piotrze – Opoce.

Czytając Ewangelię św. Marka, zauważa się ekspresję opowiadania, pierwszeństwo dzieł Jezusa przed naukami, wielki nacisk na doświadczenie uczniów: ich entuzjazm, kruchość, powolne i stopniowe postępowanie w rozumieniu tajemnicy Jezusa.

Ewangelia św. Łukasza uwydatnia portrety osób, które Ewangelista przedstawia z artyzmem. W spotkaniach z tymi osobami, w nauczaniu, a zwłaszcza w akceptacji krzyża Jezus objawia miłosierne oblicze Boga i własne pragnienie zbawienia wszystkich. W dziele św. Łukasza odnajduje się entuzjazm pierwszych głosicieli Dobrej Nowiny.

Ewangelia św. Jana prowadzi na szczyty kontemplacji, gdzie język wydaje się bezładny, myśli następują po sobie bez zamierzonego schematu, lecz w ogromnej głębi znaku i symbolu. Jest to słowo kogoś, kto zagłębił się w wierze, jakby porwany objawioną mu treścią. Ewangelia w oderwanych obrazach prowadzi do ukazania Męki Chrystusa jako prawdziwego uwielbienia, wejścia w chwałę Ojca.

Nie trzeba dzisiaj przekonywać zaangażowanych w działalność duszpasterską o potrzebie korzystania z osiągnięć nauk biblijnych w kościelnej posłudze słowa. Poza duszpasterzami i katechetami mają to na względzie zarówno przedstawiciele grup i wspólnot religijnych, jak i poszczególni wierzący. Zainteresowania te stawiają przed przedstawicielami nauk biblijnych kolejne wyzwania. Powinni oni ułatwić czytanie i rozumienie tekstów biblijnych, w których najistotniejsze jest rozpoznawanie zbawczego orędzia: prawdy o Bogu przynoszącym człowiekowi zbawienie, wyzwolenie od śmierci i obdarowującego życiem Bożym.

Z satysfakcją można powiedzieć, że naprzeciw tym zapotrzebowaniom wychodzi książka ks. Jana Kochera: *Katecheza u źródeł Ewangelii*. Autor publikacji usiłuje pomóc czytelnikom Ewangelii w znalezieniu klucza do zrozumienia zarówno tajemnicy Jezusa, jak i Jego posłannictwa, opowiadanych przez poszczególnych Ewangelistów. Prezentacja religijnego przesłania każdej z Ewangelii została powiązana z objaśnieniem istoty chrześcijańskiego wezwania, z którym Chrystus zwraca się do swoich uczniów w konkretnych okresach historii.

Publikacja *Katecheza u źródeł Ewangelii* pomaga czytelnikowi odnaleźć własne miejsce i własne zadania w wypełnianym przez Jezusa Chrystusa zbawczym posłannictwie. Jej autor podkreśla, że wzorem w poszukiwaniu i wypełnianiu chrześcijańskiego posłannictwa jest Maryja, Matka Jezusa. Ważne jest też ukazanie czytelnikowi, że odkrycie przez ucznia Jezusa własnego miejsca w Bożym planie zbawienia oraz włączenie się w jego wypełnianie musi być oparte na modlitwie, w której człowiek najpełniej wyraża siebie i swoje przywiązanie do Boga.

Katecheza u źródeł Ewangelii wydaje się książką niedokończoną, gdyż jej autor nie wyczerpał wszystkich możliwości ukazania tajemnicy Jezusa. Jej niezaprzeczalną wartością jest przede wszystkim zaproszenie do dalszych poszukiwań syntezy tajemnicy posłannictwa Jezusa Chrystusa i dostosowanie jej do potrzeb szeroko rozumianej teologii pastoralnej. Mino że autor kieruje swą książkę do katechetów, to jednak można założyć, że z równym zainteresowaniem będą ją czytać tak studenci teologii, jak przedstawiciele grup czy wspólnot gromadzących się w ośrodkach duszpasterskich.

Ks. Piotr Sroczyński